

ภาวะผู้นำนายกองค์การบริหารส่วนตำบลที่พึงประสงค์ของประชาชนตำบลนาคูณใหญ่ อำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม

Leadership of Desirable President of a Sub-district Administration Organization According to the
People of Na-Khoon-Yai Sub-district, Nawah District, Nakhon Phanom Province

ชาญชัย แมดมิ่งเหง้า*

รองศาสตราจารย์ ดร.จิตติ กิตติเลิศไพศาล**

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาติชัย อุคมกิจมงคล***

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาภาวะผู้นำนายกองค์การบริหารส่วนตำบลที่พึงประสงค์ 2) เปรียบเทียบภาวะผู้นำของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลที่พึงประสงค์ จำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคล กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตตำบลนาคูณใหญ่ อำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม จำนวน 303 ครัวเรือน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)

ผลการวิจัย พบว่า

1. ภาวะผู้นำนายกองค์การบริหารส่วนตำบล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาทางด้านเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ภาวะผู้นำเชิงศรัทธาบารมี ภาวะผู้นำเชิงการเปลี่ยนแปลง ภาวะผู้นำเปลี่ยนแปลงทางสังคม ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ และภาวะผู้นำเชิงยุทธศาสตร์ ตามลำดับ
2. เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งต่อภาวะผู้นำ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลที่พึงประสงค์ จำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคลด้านอายุ พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน แต่เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งต่อภาวะผู้นำนายกองค์การบริหารส่วนตำบลที่พึงประสงค์ จำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคล ด้านเพศ อาชีพ ระดับการศึกษาและรายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ABSTRACT

The purposes of this study were: 1) to investigate leadership of desirable president of a sub-district administration organization, 2) to compare leadership of desirable president of a sub-district administration organization as classified by personal background. A sample used in the study was people of 303 households who resided in the Na-Khoon-Yai sub-district area, Nawah district, Nakhon Phanom province. The instrument used in data collection was a questionnaire. Statistics used in data analysis were percentage, mean, standard deviation, t-test, and one-way ANOVA.

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำ, นายกองค์การบริหารส่วนตำบลที่พึงประสงค์

* รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

** คณบดีคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

*** ประธานกรรมการบริหารหลักสูตร สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

Findings of the study revealed as follows:

1 The overall leadership of desirable president of a sub-district administration organization was at high level. When considering each aspect in descending order, charismatic leadership came first, followed by transformational leadership, social change leadership, visionary leadership, and strategic leadership, respectively.

2. When comparing the opinion of the people who had the right to vote on leadership of desirable president of a sub-district administration organization as classified by personal background of age, it was found not different. and When comparing the opinion of the people who had the right to vote on leadership of desirable president of a sub-district administration organization as classified by personal backgrounds of sex, occupation and average income per month, it was found significantly different at the .05 level.

Keywords: Leadership, Desirable President of a Sub-district Administration Organization.

ภูมิหลัง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 ได้บัญญัติเกี่ยวกับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นไว้ถึง 10 มาตราในหมวด 14 การปกครองส่วนท้องถิ่น และในหมวดที่ 5 แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ โดยเปิดช่องทางให้ประชาชนในท้องถิ่นมีอำนาจในการบริหาร ตรวจสอบ และถ่วงดุลการจัดการในท้องถิ่น ในมาตรา 78 (3) “กระจายอำนาจ ให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นพึ่งตนเองและตัดสินใจในกิจการของท้องถิ่นได้เอง ส่งเสริมให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการดำเนินการตามแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ พัฒนาเศรษฐกิจของท้องถิ่นและระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการตลอดทั้งโครงสร้างพื้นฐานสารสนเทศในท้องถิ่นให้ทั่วถึงและเท่าเทียมกันทั่วประเทศ รวมทั้งพัฒนาจังหวัดที่มีความพร้อมให้เป็นองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่ โดยคำนึงถึงเจตนารมณ์ของประชาชนในจังหวัดนั้น มาตรา 80 (4) ส่งเสริมและสนับสนุนการกระจายอำนาจเพื่อให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน องค์การทางศาสนา และเอกชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนามาตรฐานคุณภาพการศึกษาให้เท่าเทียมและสอดคล้องกับแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ มาตรา 85 (5) ส่งเสริม บำรุงรักษา และคุ้มครองคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามหลักการพัฒนามาตรา 285 ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นใดเห็นว่าสมาชิกสภาท้องถิ่น คณะผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นผู้ใดขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นไม่สมควรดำรงตำแหน่งต่อไป ให้มีสิทธิลงคะแนนเสียงถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่น คณะผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่ง และ “มาตรา 286 ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิเข้าชื่อร้องขอต่อประธานสภาท้องถิ่นเพื่อให้สภาท้องถิ่นพิจารณาออกข้อบัญญัติท้องถิ่นได้...” “มาตรา 287 ประชาชนในท้องถิ่นมีสิทธิมีส่วนร่วมในการบริหารกิจการขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น โดยองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นต้องจัดให้มีวิธีการที่ให้ประชาชนมีส่วนร่วมดังกล่าวได้ด้วย ในกรณีที่การกระทำขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจะมีผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในท้องถิ่นในสาระสำคัญขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นต้องแจ้งข้อมูลรายละเอียดให้ประชาชนทราบก่อนกระทำการเป็นเวลาพอสมควร และในกรณีที่เห็นสมควรหรือได้รับการร้องขอจากประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นต้องจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นก่อนการกระทำนั้น หรืออาจจัดให้ประชาชนออกเสียงประชามติเพื่อตัดสินใจก็ได้ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นต้องรายงานการดำเนินงานต่อประชาชนในเรื่องการจัดทำงบประมาณ การใช้จ่าย และผลการดำเนินงานในรอบปี เพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบและกำกับการบริหารจัดการขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น” (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550) และให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการบริหารกิจการ

ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดย อบท. ต้องจัดให้มีวิธีการที่ให้ประชาชนมีส่วนร่วมและในกรณีที่มีการกระทำของ อบท. จะมีผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในท้องถิ่นในสาระสำคัญ อบท. ต้องแจ้งข้อมูลรายละเอียดให้ประชาชนทราบก่อนการกระทำเป็นเวลาพอสมควร และในกรณีที่เห็นสมควร หรือได้รับการร้องขอจากประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งใน อบท. ต้องจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นก่อนการกระทำนั้น หรืออาจจัดให้ประชาชนออกเสียงประชามติเพื่อตัดสินใจก็ได้ พร้อมทั้งจัดทำรายงานผลการดำเนินงานในรอบปีให้ประชาชนได้รับทราบ เพื่อประชาชนจะได้มีส่วนร่วมในการตรวจสอบและกำกับการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (มาตรา 287) (อภิชาติ สถิตนิรามัย, 2555, หน้า 7-8)

ปัจจุบันแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2543 ซึ่งคณะกรรมการกระจายอำนาจฯ ได้จัดทำขึ้นตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 และได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 3 ตุลาคม พ.ศ. 2543 นั้น มีผลทำให้กระทรวง ทบวง กรมต่างๆ ต้องถ่ายโอนภารกิจของรัฐไปให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เสร็จสิ้นภายในปี พ.ศ. 2549 จากทิศทางตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ดังกล่าว ทำให้การจัดระบบความสัมพันธ์ระหว่างส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่นโดยเฉพาะในส่วนที่ว่าด้วยการกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องปรับเปลี่ยนไปในประการสำคัญที่มุ่งหมายที่จะให้ท้องถิ่นมีการบริหารจัดการงานท้องถิ่นที่ดี (Good Local Governance) และตลอดทั้งการจัดบริการสาธารณะให้เป็นไปตามมาตรฐานตามที่ประชาชนมุ่งหวังเพื่อคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น หรือเพื่อประโยชน์ของประเทศเป็นส่วนรวม (จिरายูท พุทธรศรี, 2551 หน้า 1)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลในฐานะผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้นำท้องถิ่น ถือเป็นบุคคลที่สำคัญยิ่ง ความสำเร็จหรือความล้มเหลวขององค์กรนั้น ปัจจัยที่สำคัญที่สุด คือ ผู้นำ เพราะผู้นำเป็นผู้ที่มีความสำคัญต่อความอยู่รอดขององค์กร เป็นจุดรวมแห่งพลังของผู้ปฏิบัติงาน เป็นผู้กำหนดเป้าหมายและกระตุ้นให้สมาชิกปฏิบัติงาน โดยแสดงความเป็นผู้นำผ่านการใช้ภาวะผู้นำที่เหมาะสม ซึ่งภาวะผู้นำเป็นความสามารถของบุคคลที่จะนำกลุ่มของตนให้บรรลุสู่เป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ หน้าที่ที่สำคัญอีกประการหนึ่งของผู้นำ คือ การบริหารทรัพยากรมนุษย์ ให้ปฏิบัติงานจนบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลสูงสุด การบริหารงานท้องถิ่นหรือองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นกระบวนการ ที่ต้องผ่าน การตัดสินใจ เพื่อวางยุทธศาสตร์ โดยใช้ความรู้ความสามารถของผู้บริหารท้องถิ่นและผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน องค์กรหรือหน่วยงานต่างๆ ในท้องถิ่น ดังนั้นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลจึงต้องมีความรู้ ความสามารถ มีคุณธรรมจริยธรรม และมีคุณลักษณะที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน เพื่อให้การบริหารงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผลตรงกับ ความต้องการของประชาชน (ขวัญฤกษา ยินดีสุข, 2554, หน้า 1)

องค์การบริหารส่วนตำบลนาคุณใหญ่ อำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม มีจำนวน 7 หมู่บ้าน คือ หมู่ที่ 1 บ้านม่วง หมู่ที่ 2 บ้านนาคุณใหญ่ หมู่ที่ 3 บ้านนาคุณทุ่ง หมู่ที่ 4 บ้านนาคุณน้อย หมู่ที่ 5 บ้านหนองหัวงัว หมู่ที่ 6 บ้านนาคุณน้อย และหมู่ที่ 7 บ้านม่วง มีประชากรที่มีสิทธิ์เลือกตั้งอาศัยอยู่ในเขตพื้นที่จำนวน 4,509 คน ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม และบางกลุ่มจบการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ มักจะประกอบอาชีพรับจ้างนอกบ้าน ในขณะที่เดียวกันชุมชนก็ได้รับการพัฒนาเพิ่มมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นด้านคมนาคมการศึกษาตลอดจนการหารายได้มาเป็นค่าใช้จ่ายในครอบครัวเพิ่มขึ้น แต่ยังไม่เห็นความสำคัญถึงสิทธิประโยชน์อันจะพึงได้รับในสวัสดิการต่างๆ จากการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาตำบลทำให้ขาดความรู้ความเข้าใจในการเลือกผู้บริหารงานที่ดีมาเป็นผู้นำชุมชนและพัฒนาชุมชนให้มีความเจริญต่อไป

กล่าวโดยสรุป องค์การบริหารส่วนตำบลนาคุณใหญ่ใช้ระบบเลือกตั้งโดยตรง ประชาชนจะเป็นผู้เลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนาคุณใหญ่ ให้ทำหน้าที่ในการบริหารและพัฒนาท้องถิ่นโดยได้รับอำนาจจากประชาชน และประชาชนในพื้นที่ตำบลนาคุณใหญ่มีความต้องการนายกที่มีความเป็นผู้นำ มีความรู้ความสามารถ มีบุคลิกภาพที่ดี มีคุณธรรมและจริยธรรม และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี จากเหตุผลดังกล่าวจะเห็นได้ว่าผู้นำ มีความสำคัญต่อองค์การเป็นอย่างยิ่ง ทำให้ผู้วิจัยในฐานะเป็นสมาชิกของชุมชนต้องการนำปัญหาดังกล่าวมาศึกษาเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาถึงรูปแบบภาวะผู้นำนายกองค์การบริหารส่วนตำบลที่พึงประสงค์ของประชาชน ในเขตพื้นที่ตำบลนาคุณใหญ่ อำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม เพื่อให้ประชาชนตระหนักถึงความสำคัญของคุณลักษณะนายกองค์การบริหารส่วนตำบลที่ประชาชนมีความประสงค์และต้องการให้เข้ามาบริหารท้องถิ่น ก่อให้เกิดกระแสการสรรหาคนดี มีความรู้ ความสามารถ มีจริยธรรมและคุณธรรมเข้ามาบริหารและพัฒนาท้องถิ่น สนองตอบนโยบายของรัฐ และความต้องการ ของประชาชนภายในท้องถิ่นต่อไป

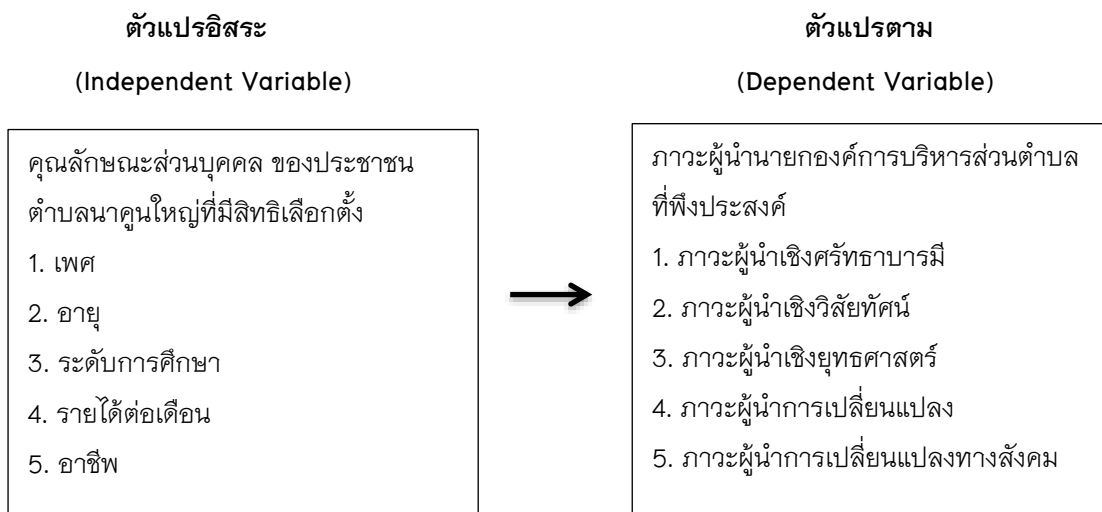
คำถามของการวิจัย

1. ภาวะผู้นำนายกองค์การบริหารส่วนตำบลที่พึงประสงค์ของประชาชนตำบลนาคุณใหญ่ อำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม เป็นอย่างไร
2. ภาวะผู้นำนายกองค์การบริหารส่วนตำบลที่พึงประสงค์ของประชาชนตำบลนาคุณใหญ่ อำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม แตกต่างกันตามคุณลักษณะส่วนบุคคลหรือไม่

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำนายกองค์การบริหารส่วนตำบลที่พึงประสงค์ของประชาชนตำบลนาคุณใหญ่ อำเภอ นาหว้า จังหวัดนครพนม
2. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำนายกองค์การบริหารส่วนตำบลที่พึงประสงค์ของประชาชนตำบลนาคุณใหญ่ อำเภอ นาหว้า จังหวัดนครพนม ตามคุณลักษณะส่วนบุคคล

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร (Population) ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้จะทำการวิจัยเฉพาะประชากรที่อาศัยอยู่ในเขตตำบลนาคูณใหญ่ อำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม ที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปี ขึ้นไป มีทั้งหมด 7 หมู่บ้าน จำนวนทั้งสิ้น 1,247 ครัวเรือน (ข้อมูลจากที่ทำการปกครองอำเภอหว้า จังหวัดนครพนม ณ เดือนตุลาคม พ.ศ. 2557)

2. กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตนาคูณใหญ่ อำเภอหว้า จังหวัดนครพนม การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีคำนวณ โดยใช้แนวคิดของ Taro Yamane (Yamane, 1973, p. 727)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำนายกองค์การบริหารส่วนตำบลที่พึงประสงค์ของประชาชนตำบลนาคูณใหญ่ อำเภอหว้า จังหวัดนครพนม มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลในการวิจัยโดยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยดังนี้

1. ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลจากมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนครเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ส่งแบบสอบถามไปให้ผู้ที่เกี่ยวข้องพร้อมชี้แจงรายละเอียดความมุ่งหมายของการออกแบบสอบถามนี้ เพื่อทำความเข้าใจให้ตรงในการตอบแบบสอบถาม
3. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง
4. ตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที (t-test) ชนิด Independent Samples การทดสอบเอฟ (F-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA)

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องภาวะผู้นำนายกองค์การบริหารส่วนตำบลที่พึงประสงค์ของประชาชนตำบลนาคูณใหญ่ อำเภอหว้า จังหวัดนครพนม สรุปได้ดังนี้

1. ประชาชนผู้มีสิทธิ์เลือกตั้ง มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับภาวะผู้นำนายกองค์การบริหารส่วนตำบลที่พึงประสงค์ของประชาชนตำบลนาคูณใหญ่ อำเภอหว้า จังหวัดนครพนม โดยรวมพบว่า อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ภาวะผู้นำศรัทธาบาร์มี ($\bar{x} = 3.61$) และภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ($\bar{x} = 3.57$) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ($\bar{x} = 3.48$) และภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ ($\bar{x} = 2.98$) และอยู่ในระดับน้อย คือ ภาวะผู้นำเชิงยุทธศาสตร์ ($\bar{x} = 2.48$) ตามลำดับ

2. การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ และอาชีพแตกต่างกัน พบว่า

2.1 ประชาชนผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งที่มีเพศแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำนายกองค์การบริหารส่วนตำบล โดยรวมและรายด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.2 ประชาชนผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งที่มีอายุแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับภาวะผู้นำนายกองค์การบริหารส่วนตำบล โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.3 ประชาชนผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับภาวะผู้นำของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล รายรูปแบบ 2 รูปแบบ คือ ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์และภาวะผู้นำเชิงยุทธศาสตร์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.4 ประชาชนผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งที่มีรายได้แตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับภาวะผู้นำนายกองค์การบริหารส่วนตำบล คือ ภาวะผู้นำเชิงศรัทธาบารมี และภาวะผู้นำเชิงยุทธศาสตร์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.5 ประชาชนผู้มีสิทธิ์เลือกตั้ง ที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับภาวะผู้นำของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล คือ ภาวะผู้นำเชิงศรัทธาบารมี ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ และภาวะผู้นำเชิงยุทธศาสตร์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำนายกองค์การบริหารส่วนตำบลที่พึงประสงค์ของประชาชนตำบลนาคุณใหญ่ อำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม จากการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยมี ประเด็นที่สำคัญควรนำมาอธิบาย ดังนี้

1. ประชาชนผู้มีสิทธิ์เลือกตั้ง มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับภาวะผู้นำนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ที่พึงประสงค์ของประชาชนตำบลนาคุณใหญ่ อำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม โดยรวมพบว่า อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ภาวะผู้นำศรัทธาบารมี ($\bar{x} = 3.61$) และภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ($\bar{x} = 3.57$) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ($\bar{x} = 3.48$) และภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ ($\bar{x} = 2.98$) และอยู่ในระดับน้อย คือ ภาวะผู้นำเชิงยุทธศาสตร์ ($\bar{x} = 2.48$) ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธงชัย อุดคำ (2553, หน้า 90-93) ศึกษาวิจัยเรื่อง รูปแบบภาวะผู้นำของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชน จำนวน 398 คน ข้าราชการผู้ปฏิบัติงาน จำนวน 156 คน และผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกุฉินารายณ์ จำนวน 45 คน ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ มีภาวะผู้นำ โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้านตามรูปแบบภาวะทั้ง 4 รูปแบบ อยู่ในระดับปานกลาง ประกอบด้วย รูปแบบสนับสนุน รูปแบบมุ่งมั่นความสำเร็จของงาน รูปแบบให้มีส่วนร่วมและรูปแบบสั่งการ 2) รูปแบบภาวะผู้นำของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ตามความคิดเห็นของประชาชน ข้าราชการ และผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ที่มีเพศ อายุและระดับการศึกษาแตกต่างกัน พบว่า โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้านตามรูปแบบภาวะผู้นำ ทั้ง 4 แบบ ไม่แตกต่างกัน 3) ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และความต้องการเกี่ยวกับรูปแบบภาวะผู้นำของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ควรให้ความไว้วางใจผู้ใต้บังคับบัญชาทุกระดับชั้น ควรมีการกำหนดวิสัยทัศน์ให้ชัดเจนในการทำงาน ควรยึดหลักศาสนาเป็นหลักในการปฏิบัติงาน ควรประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีต่อผู้ใต้บังคับบัญชา

2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำนายกองค์การบริหารส่วนตำบล เพศ อายุ การศึกษา รายได้ และอาชีพ สามารถอภิปรายได้ว่า

2.1 ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มีเพศแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำของนักบริหารส่วนตำบล โดยรวมและรายด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับงานวิจัยของ อำนวย วงศ์จันทร์ (2553, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำของนักบริหารส่วนตำบลตามความต้องการของประชาชนในตำบลแม่สุณ อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ภาวะผู้นำของนักบริหารส่วนตำบลตามความต้องการของประชาชนในตำบลแม่สุณ อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ภาวะผู้นำที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีสติปัญญา ไหวพริบ เฉลียวฉลาด รองลงมาคือ มีคุณธรรมและภาวะผู้นำที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ใช้อำนาจในการสั่งการเพื่อให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติตามคำสั่ง การเปรียบเทียบความต้องการต่อภาวะผู้นำของนักบริหารส่วนตำบล พบว่า การเปรียบเทียบความต้องการภาวะผู้นำของนักบริหารส่วนตำบล จำแนกตามอายุและระดับการศึกษาในภาพรวมพบว่า มีความต้องการไม่แตกต่างกันส่วนการเปรียบเทียบความต้องการภาวะผู้นำของนักบริหารส่วนตำบล จำแนกตามเพศและตำแหน่ง พบว่า ภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการศึกษาปรากฏเช่นนี้ อาจเป็นเพราะประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งเพศหญิงเห็นหน้าผู้นำสามารถปฏิบัติตามสัญญาหรือนโยบายในการหาเสียงเลือกตั้งได้และสามารถปรับเปลี่ยนการบริหารงานตามสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วได้รวมทั้งสามารถแก้ไขปัญหาเดือดร้อนของประชาชนในท้องถิ่น มีความสนับสนุนการสร้างงาน สร้างอาชีพ เช่น กลุ่มผลิตภัณฑ์ทอผ้า กลุ่มผลิตภัณฑ์จักสาน และกลุ่มผลิตภัณฑ์จากภูมิปัญญาท้องถิ่น แต่มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ และภาวะผู้นำเชิงยุทธศาสตร์น้อยกว่าประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งเพศชายอาจเป็นเพราะประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งเพศชาย มองความสำเร็จของการบริหารงาน ทักษะและความชำนาญในการบริหารงานมากกว่าตัวบุคคลรวมทั้งสามารถนำเอาความรู้และเทคโนโลยีสมัยใหม่มาพัฒนาต่อยอดและประยุกต์ให้เหมาะสมกับการพัฒนาท้องถิ่นของตน จึงทำให้ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งเพศหญิง มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับภาวะผู้นำรูปแบบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง และภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงทางสังคมมากกว่า แต่มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับภาวะผู้นำรูปแบบภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ และประชาชนเลือกตั้งเพศชาย

2.2 ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มีอายุแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับภาวะผู้นำของนักบริหารส่วนตำบล โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชงชัย อุดคำ (2553, หน้า 90-93) ศึกษาวิจัยเรื่อง รูปแบบภาวะผู้นำของนักบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอภูผินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชน จำนวน 398 คน ข้าราชการผู้ปฏิบัติงาน จำนวน 156 คน และผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอภูผินารายณ์ จำนวน 45 คน ผลการวิจัยพบว่า

- 1) ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอภูผินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ มีภาวะผู้นำ โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้านตามรูปแบบภาวะทั้ง 4 รูปแบบ อยู่ในระดับปานกลาง ประกอบด้วย รูปแบบสนับสนุน รูปแบบมุ่งมั่น ความสำเร็จของงาน รูปแบบให้มีส่วนร่วมและรูปแบบส่งการ
- 2) รูปแบบภาวะผู้นำของนักบริหารส่วนตำบลตามความคิดเห็นของประชาชน ข้าราชการ และผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ที่มีเพศ อายุและระดับการศึกษาแตกต่างกัน พบว่า โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้านตามรูปแบบภาวะผู้นำ ทั้ง 4 แบบ ไม่แตกต่างกัน ผลการศึกษาปรากฏเช่นนี้อาจเป็นเพราะเห็นว่าประชาชนมองว่านักบริหารส่วนตำบลคือบุคคลที่อยู่ในเขตพื้นที่ มองเห็นปัญหาและความต้องการของกลุ่มอายุแต่ละช่วงวัยได้หมดแล้วจึงมีความคิดเห็นไม่แตกต่างต่อภาวะผู้นำของนักบริหารส่วนตำบล

2.3 ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับภาวะผู้นำของนักบริหารส่วนตำบล รายรูปแบบ 2 รูปแบบ คือ ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์และภาวะผู้นำเชิงยุทธศาสตร์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผลการศึกษาปรากฏเช่นนี้อาจเป็นเพราะเห็นว่าการกำหนดนโยบาย

ขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเรื่องที่ประชาชนไม่เข้าใจในนโยบายที่องค์การบริหารส่วนตำบล กำหนดขึ้นเพื่อใช้ในการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล การรับรู้การทำงานของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ความโปร่งใสในการบริหารงาน จึงทำให้ประชาชนไม่เข้าใจในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหรือไม่เข้าไปตรวจสอบการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเพียงแต่ได้รับประโยชน์จากนโยบายขององค์การบริหารส่วนตำบล บางประการก็เป็นทีพอใจของประชาชน และเห็นว่าการกำหนดทิศทางของการบริหารพร้อมกับการกำหนดแนวทางการพัฒนาท้องถิ่นซึ่งเรียกว่าแผนพัฒนาท้องถิ่นนั้นเป็นสิ่งที่ประชาชนยากที่จะทำให้เข้าใจรวมทั้งการวิเคราะห์จุดอ่อนจุดแข็งของท้องถิ่น การจัดสรรงบประมาณให้ประชาชนผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งที่มีระดับการศึกษาประถมศึกษาไม่สามารถทราบได้ว่าควรเป็นอย่างไร และควรจัดสรรอย่างไรเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ท้องถิ่นและประชาชน

2.4 ประชาชนผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งที่มีรายได้แตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับภาวะผู้นำนายกองค์การบริหารส่วนตำบล คือ ภาวะผู้นำเชิงศรัทธาบารมี และภาวะผู้นำเชิงยุทธศาสตร์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผลการศึกษาปรากฏเช่นนี้ อาจเป็นเพราะประชาชนเห็นว่าการที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลมีความรู้จักคุ้นเคยการทำกิจกรรมตามขนบธรรมเนียมประเพณีร่วมกัน การแก้ไขปัญหาได้ตรงจุดสามารถพึ่งตนเองได้มีความเสียสละในการช่วยเหลือ และสามารถทำให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น สนับสนุนให้หมู่บ้านในท้องถิ่นเกิดความรู้สมัยใหม่เพื่อใช้ในการประกอบอาชีพทำให้ประชาชนเกิดความไว้วางใจในการบริหารท้องถิ่นของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล และการปฏิบัติตนที่เป็นแบบอย่างที่ดีด้านคุณธรรมจริยธรรมในการดำรงชีวิต การปฏิบัติตนที่เหมาะสมและดีงาม

2.5 ประชาชนผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับภาวะผู้นำของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล คือ ภาวะผู้นำเชิงศรัทธาบารมี ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ และภาวะผู้นำเชิงยุทธศาสตร์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการศึกษาปรากฏเช่นนี้ อาจเป็นเพราะประชาชนเห็นว่าการกำหนดนโยบายขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเรื่องที่ประชาชนเข้าใจในนโยบายที่องค์การบริหารส่วนตำบล กำหนดขึ้นเพื่อใช้ในการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล การรับรู้การทำงานของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล การนำเอาเทคโนโลยีมาพัฒนาท้องถิ่น ความโปร่งใสในการบริหารของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลได้รับประโยชน์จากนโยบายขององค์การบริหารส่วนตำบลบางประการก็เป็นทีพอใจของประชาชน และเห็นว่าการกำหนดทิศทางของการบริหารพร้อมกับการกำหนดแนวทางการพัฒนาท้องถิ่นซึ่งเรียกว่าแผนพัฒนาท้องถิ่นนั้นเป็นสิ่งที่สามารถทำความเข้าใจได้ รวมทั้งการวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็งของท้องถิ่น การจัดสรรงบประมาณที่ประชาชนผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งที่ประกอบอาชีพของราชการ/พนักงานและลูกจ้างของรัฐสามารถทราบได้ว่าควรเป็นอย่างไรและความจัดสรรอย่างไรเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ท้องถิ่น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 นายกองค์การบริหารส่วนตำบลควรมีความสามารถในการตัดสินใจที่รวดเร็วทันต่อสถานการณ์ สื่อสารและกระตุ้นให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นได้

1.2 นายกองค์การบริหารส่วนตำบลควรให้ความสำคัญต่อการกำหนดนโยบาย ควรรับฟังความคิดเห็นของประชาชนอย่างเหมาะสมและสามารถใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นที่เกิดประโยชน์แก่ประชาชนได้

1.3 นายกองค์การบริหารส่วนตำบลควรกำหนดนโยบายที่ปฏิบัติให้เป็นจริงได้ในระยะยาว และกำหนดแผนกลยุทธ์ที่สอดคล้องกับนโยบายหลักทางท้องถิ่น เช่น แผนพัฒนาฯ 3 ปี

1.4 นายกองค้การบริหารส่วนตำบลสามารถปฏิบัติตามนโยบาย สนับสนุน ส่งเสริมการประกอบวิชาชีพให้กับประชาชนท้องถิ่น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัย ครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาวิจัยวิจัยหาประสิทธิภาพภาวะผู้นำของนายกองค้การบริหารส่วนตำบล ว่าสามารถนำมาใช้ในการพัฒนาภาวะผู้นำของนายกองค้การบริหารส่วนตำบล ได้จริงและมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดอย่างต่อเนื่องต่อเนื่อง

2.2 ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบภาวะผู้นำของนายกองค้การบริหารส่วนตำบล เพื่อเป็นการสร้างความพร้อมทั้งด้านความรู้ความเข้าใจ ทักษะและเจตคติที่ดีในการบริหารและจัดการกิจการสาธารณะในด้านต่างๆ

เอกสารอ้างอิง

- ขวัญฤทฎา ยืนดีสุข. (2554). *คุณลักษณะของนายกองค้การบริหารส่วนตำบลที่พึงประสงค์ของประชาชนในเขตพื้นที่อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี*. ปรินญา ร.ม.ชลบุรี มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จิรายุทธ พุทธศรี. (2551). *คุณลักษณะของนายกองค้การบริหารส่วนตำบลที่ประชาชนต้องการ กรณีศึกษาของค้การบริหารส่วนตำบลในเขต อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช*. ปรินญา ร.ป.ม. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ธงชัย อุดคำ. (2553). *รูปแบบภาวะผู้นำของนายกองค้การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอภูผินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์*. วิทยานิพนธ์ ร.ป.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- อภิชาติ สถิตนิรามัย. (2555). *รัฐธรรมนูญ การกระจายอำนาจ และการมีส่วนร่วมของประชาชน*. เชียงใหม่: แผนงานสร้างเสริมนโยบายสาธารณะที่ดีสถาบันศึกษานโยบาย สาธารณะ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อำนวย วงศ์จันทร์. (2553). *ภาวะผู้นำของนายกองค้การบริหารส่วนตำบลตามความต้องการของประชาชนในตำบลแม่สุ่น อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่*. ปรินญา ร.ป.ม., เชียงใหม่, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- Yamane, Taro. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis. Third editio*. Newyork : Harper and Row Publication.